

Motion till riksdagen 2022/23:677

av Johanna Haraldsson m.fl. (S)

Folkhögskolornas framtid

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om folkhögskolans frihet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om de ekonomiska förutsättningarna för folkhögskolorna och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förutsättningar för deltagande i folkhögskoleutbildning och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Folkhögskolan spelar en viktig roll för det livslånga lärandet. Det finns i dagsläget 155 folkhögskolor runt om i Sverige. Av dessa drivs 131 av idéburna organisationer och 24 drivs av regioner. Bara i Jönköpings län finns nio folkhögskolor, och de spelar en stor roll för länets invånares möjlighet till studier och vidareutveckling.

Folkhögskolan riktar sig till vuxna och är fri och frivillig. Det innebär att deltagarna själva väljer att delta i utbildningen, att den är fri från centralt styrda läroplaner och att deltagande i utbildningen är kostnadsfritt.

Skolorna driver en individanpassad utbildning utefter deltagarnas behov och når många som inte tidigare klarat av eller passerat in i andra skolformer. En stor andel av de som studerar vid folkhögskola har tidigare kort utbildningsnivå, och folkhögskolan bidrar därför i stor utsträckning till att höja utbildningsnivån i samhället och utjämna utbildningsklyftorna. Utbildningsformen erbjuder exempelvis människor med olika funktionsvariationer en stor möjlighet att utvecklas, närma sig arbetsmarknaden och skapa sig ett självständigt liv.

Verksamheten finansieras genom statliga och regionala stöd. Under den socialdemokratiska regeringen så har särskilda medel anslagits till folkbildningen för att möta nya utbildningsbehov. Även en utökning av antalet utbildningsplatser har genomförts. Skolorna har på ett bra sätt mött upp och snabbt ställt om för att stödja arbetet med etablering av nyanlända och vara en resurs i äldreomsorgslyftet, för att nämna några

exempel. Men de långsiktiga statliga anslagen till folkbildningen har inte räknats upp i samma utsträckning som kostnaderna för lärare och lokaler har ökat. De statliga anslagen bör därför ses över för att skapa goda förutsättningar för att fortsatt kunna bedriva denna viktiga verksamhet runt om i hela landet.

För att skapa förutsättningar för deltagande i folkhögskolans olika kurser är det viktigt att de ger rätt till studiemedel, men också genom att de som har rätt till aktivitetsersättning kan få studera med bibehållen ersättning under hela utbildningen.

Minskade anslag till folkbildningen eller begränsning av dess frihet skulle få negativa konsekvenser för alla de som får en annan chans att höja sin utbildningsnivå inom folkhögskolan. Mångfalden av utbildningar och individanpassningen riskeras om friheten skulle begränsas.

Johanna Haraldsson (S)

Azra Muranovic (S)

Carina Ödebrink (S)

Niklas Sigvardsson (S)